

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til indkomne høringssvar fra den ekstraordinære høring over ændringsforslag til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Adopterede fra udlandet ligestilles med børn her i riget i forhold til opholds-og beskæftigelseskravene) – lovforslag nr. L 208

3. juni 2025

J.nr. 2025 - 4288

Indledning

Ændringsforslaget har været i høring i perioden fra fredag den 23. maj 2025 til og med fredag den 30. maj 2025 kl.16.00. Den korte frist er begrundet i, at der er tale om en ekstraordinær høring over et ændringsforslag til et allerede fremsat lovforslag.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Adoption & Samfund, Adoption Samfund Ungdom, Adoptionspolitisk Forum, Adoptionstrekanten, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Business Danmark, Børnerådet, Børns Vilkår, Danes Worldwide, Danish Korean Rights Group, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske A-kasser (DAK), Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri (DI), Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Det Centrale Handicapråd, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Familieretshuset, Finansforbundet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunernes Landsforening, Kommunale Velfærdschefer, Koreaklubben, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Lederne, Mødrehjælpen, Psykiatrifonden, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Psykisk Sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, SIND, Tænketanken Adoption, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

Der er modtaget høringssvar fra følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Adoptionspolitisk Forum, Ankestyrelsen, DA, Danes Worldwide, Danske Regioner, Familieretshuset, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Rigsrevisionen, Røde Kors og Rådet for Psykiske Sårbare på Arbejdsmarkedet.

Følgende havde ingen bemærkninger til lovforslagets indhold:

Ankestyrelsen, Danske Regioner, Familieretshuset og Rigsrevisionen.

De to følgende hovedafsnit indeholder et kort resumé af de modtagne høringssvar og Beskæftigelsesministeriets kommentarer hertil. For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises til de vedlagte høringssvar.

1. Generelle bemærkninger:

Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet tilslutter sig ændringsforslaget.

Adoptionspolitisk Forum (APF) kan generelt ikke tilslutte sig lovgivning på kontanthjælpsområdet, som organisationen mener, har et klart diskriminerende udgangspunkt mod en gruppe af danskere, der af forskellige årsager har et stempel som indrejst i CPR registret. APF er også generelt betænkelig ved enhver form for ”særstempel”, der sættes på adopterede eller de, der er indført i Danmark med henblik på adoption eller som er født uden for Danmark på baggrund af surrogataftale.

APF ønsker, at adopterede i fremtiden ikke skal sikres deres rettigheder ved undtagelsesbestemmelser, samt at adopterede ikke skal være juridisk bundet af deres status som adopteret.

DA udtrykker forståelse for, at der er et politisk ønske om at undtage adopterede, som skal sikres samme vilkår som andre danskere. DA finder det derimod kritisabelt, at ændringsforslaget indfører forskelsbehandling mellem offentligt og privat ansatte. DA mener ikke, at de private virksomheders medarbejdere og familier skal have ringere vilkår ved hjemkomst fra en udstationering end ansatte i den offentlige sektor.

Danes Worldwide (DW) hilser det meget velkomment, at målgruppen af personer, som undtages fra opholds- og beskæftigelseskravene i kontanthjælpssystemet som følge af deres udrejse, og dermed arbejdspligten, udvides. DW finder det imidlertid stærkt beklageligt, at arbejdspligten kan omfatte danskere, som bor og opholder sig i udlandet i en længere periode, der vender hjem, søger om og bliver berettiget til kontanthjælp. DW mener ikke, at disse borgere er en del af den tilsigtede målgruppe for arbejdspligten.

DW anfører, at de særlige persongrupper i den foreslåede § 11, stk. 11, nr. 2 og 3, kan sammenlignes med udsendte fra private virksomheder, NGO'er, forskningsinstitutioner og lignende, samt deres partnere og børn.

DW anfører endvidere, at danske børn født i udlandet ikke bærer et ansvar for deres fødested. DW foreslår således, at disse børn født uden for riget og indrejst inden deres fyldt 18. år undtages.

Røde Kors noterer, at ændringsforslaget ikke undtager NGO-udsendte og deres børn. Røde Kors opfordrer til, at ændringsforslaget udvides, så udsendte for humanitære organisationer med fast tilknytning til Danmark og deres medfølgende børn ligestilles med statsudsendte.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at det er deres vurdering, at regeringen ikke har fremført overbevisende eller tungtvejende grunde til, hvorfor det er nødvendigt, sagligt og proportionalt, at nogle grupper – herunder overvejende personer med etnisk minoritetsbaggrund - skal opfylde opholds- og beskæftigelseskravene og dermed modtage mindstesats og omfattes af arbejdspligt, mens det ikke er tilfældet for øvrige kontanthjælpsmodtagere og nu en række grupper, der undtages aktivt.

KL anfører, at de tidligere har bemærket, at nogle adopterede i foråret 2025 kan få en agterskrivelse om, at de er omfattet af opholds- og beskæftigelseskravene. KL bemærker, at det samme vil gælde for de nye undtagne grupper, og at kommunerne vil kunne nå at træffe en anden afgørelse inden udbetaling for juli 2025, hvis borgeren i løbet af juli henvender sig med den relevante dokumentation.

KL bemærker desuden, at det i nogle tilfælde kan være vanskeligt for borgeren at dokumentere de nye forhold, som er relevante for at sikre undtagelse fra opholds- og beskæftigelseskravene. KL bemærker også, at det er usikkert, i hvilken grad kommunerne har hjemmel til at indhente, behandle og opbevare de relevante oplysninger til brug for de nye undtagelser til opholds- og beskæftigelseskravet. Det skal bl.a. ses i lyset af, at der kan indgå dokumentation fra andre end ydelsesmodtageren selv, som f.eks. sundhedsoplysninger eller bopælsregistreringer. KL opfordrer til, at det nuværende hjemmelsgrundlag undersøges for at sikre, at det er tilstrækkeligt.

Endelig anfører KL, at en række nylige, politiske aftaler på beskæftigelsesområdet har et klart fokus på at forenkle og afbureaukratisere beskæftigelsesområdet. KL bemærker, at det fremsatte ændringsforslag vil medføre manuelle og mere bureaukratiske sags gange i kommunerne.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at de yderligere undtagelser af målgrupper fra opholds- og beskæftigelseskravene i kontanthjælpssystemet indføres efter aftale mellem aftalepartierne bag ”Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp” og ”Aftale om en ny arbejdspligt med klare krav til borgere i kontanthjælpssystemet som ikke opfylder optjeningsreglerne”.

Beskæftigelsesministeriet kan henvise til svaret på BEU-spørgsmål 27 til lovforslag nr. L 208 (samling 2024-25), hvoraf det fremgår, at det er vurderingen, at de foreslåede ændringer kan gennemføres inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), herunder artikel 14 (forbuddet mod diskrimination).

Der ses på ovenstående baggrund ikke umiddelbart for de resterende grupper at være anført saglige hensyn, der kan begrunde en forskelsbehandling inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Beskæftigelsesministeriet er særligt opmærksom på de forhold, som KL beskriver, i forhold til kommunernes behandling af sagerne, herunder kommunernes konkrete

og individuelle vejledning af borgerne, samt hvilke krav om dokumentation, der kan stilles.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil udsende en orientering efter lovforslagets forventede vedtagelse ved 3. behandlingen den 11. juni 2025 med vejledning til kommunerne om oplysning af disse sager og om borgenes medvirken hertil.